4. การใช้สารกำจัดวัชพืชให้ถูกต้องตามคำแนะนำบนฉลาก ควรปฏิบัติดังนี้

4.1 อ่านฉลากข้างขวดให้ละเอียดและใช้อัตราตามที่ฉลากกำหนด

การกำจัดวัชพืชที่มีประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงคุณสมบัติของสาร ประเภทของวัชพืช และ อัตราการใช้ที่เหมาะสม ไกลโฟเซต เป็นสารกำจัดวัชพืชที่ไม่เลือกทำลายประเภทดูดซึมเมื่อเข้าทางใบจะเคลื่อนย้ายภายในต้นพืชได้ดี จึงเหมาะสำหรับใช้กำจัดวัชพืชข้ามปี

สารกำจัดวัชพืช	อัตราการใช้ต่อไร่	ชนิดวัชพืชที่ควบคุมได้	ระยะที่ควรพ่นสาร
ไกลโฟเซต	0.5 ลิตร	วัชพืชฤดูเดียวประเภทใบแคบ ใบกว้าง กก	วัชพืชยังไม่ออกดอก และมีความสูงไม่เกิน 30 เซนติเมตร

4.2 ปริมาณสารที่ใช้ต่อพื้นที่

ประสิทธิภาพสารกำจัดวัชพืชขึ้นอยู่กับปริมาณสารกำจัดวัชพืชที่พ่นลงบนพื้นที่ การใช้สารในปริมาณสูงกว่าอัตราแนะนำ จะทำให้สิ้นเปลืองเงินและเป็นอันตรายต่อพืชปลูกได้ แต่การใช้สารในปริมาณต่ำกว่าอัตราแนะนำ จะทำให้วัชพืชไม่ตายและเกิดปัญหาวัชพืชต้านทาน ต้องพ่นซ้ำ เสียทั้งเงินและเวลา ดังนั้น จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่เกษตรกรต้องใช้สารตามอัตราแนะนำ โดยใช้สารกำจัดวัชพืชให้เหมาะสมกับขนาดของพื้นที่ปลูกของตนเอง ดังนี้

ปริมาณสารไกลโฟเซตที่ใช้ต่อพื้นที่				
ขนาดพื้นที่	1 ไร่	2.5 ไร่	5 ไร่	10 ไร่
อัตราการใช้	0.5 ลิตร	1.25 ลิตร	2.5 ลิตร	5 ลิตร

5. วิธีการเดินพ่นสารไกลโฟเซต ควรปฏิบัติดังนี้

1) พ่นสารเป็นแนวเดียวโดยไม่ส่ายหัวพ่นไปมา

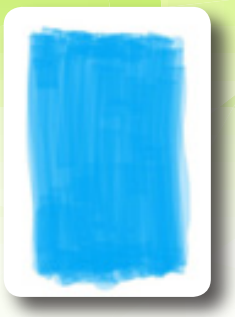

แนวละอองสารไม่ส่ายหัวพ่น

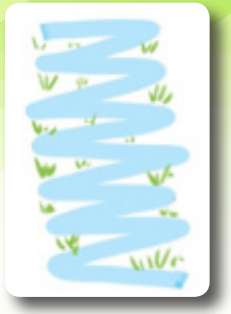

แนวละอองสารเมื่อส่ายหัวพ่น

จุดเริ่มต้นที่จะเดินพ่นจะต้องอยู่ริมขอบแปลงเว้นระยะจากขอบแปลงเท่ากับความกว้างของแนวพ่น เมื่อเดินจนสุดแนวของการพ่น ควรปิดการไหลของสาร แล้วจึงตั้งต้นเดินพ่นสารโดยเว้นระยะห่างเท่ากับความกว้างของแนวฉีดพ่น

2) ความเร็วในการพ่นต้องคงที่

3) ความดันในถังพ่นสารต้องสม่ำเสมอ (1 – 2 บาร์)

4) ยกหัวพ่นให้สูงกว่าต้นวัชพืชอย่างน้อย 30 ซม.

5) การเดินพ่นสารผู้พ่นจะต้องอยู่เหนือลมและขณะพ่นลมต้องไม่แรงเกินไป

จัดทำโดย : กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
กรมส่งเสริมการเกษตร

ออกแบบโดย : นายศราวุฒิ นุ่นย้อย
นายช่างพิมพ์ชำนาญงาน
สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี
กรมส่งเสริมการเกษตร

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
กรมส่งเสริมการเกษตร

การใช้สารไกลโฟเซต อย่างถูกต้อง ปลอดภัย

การใช้สารไกลโฟเซตอย่างถูกต้องปลอดภัย

ไกลโฟเซต เป็นสารกำจัดวัชพืชที่จำกัดการใช้ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลากและภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. 2562 ลงวันที่ 5 เมษายน 2562 ใช้เฉพาะกำจัดวัชพืชในการปลูกอ้อย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพด และไม้ผล **โดยห้ามใช้ในพื้นที่ปลูกผัก หรือสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่สาธารณะ** ผู้ใช้ต้องมีความรู้โดยเข้ารับการอบรมหรือเรียนรู้ด้วยตนเองตามหลักสูตรของกรมวิชาการเกษตรและผ่านการทดสอบความรู้ตามเกณฑ์กำหนด

1. คุณสมบัติสารไกลโฟเซต

สารไกลโฟเซตเป็นสารกำจัดวัชพืชที่ใช้พ่นทางใบและใช้พ่นหลังวัชพืชงอก กำจัดวัชพืชฤดูเดียวและวัชพืชข้ามปี เป็นสารประเภทไม่เลือกทำลาย กำจัดวัชพืชได้ทั้งประเภทใบแคบ ใบกว้าง และกกเคลื่อนย้ายได้ดีในพืชกำจัดวัชพืชที่มีหัว เหง้า ไหลใต้ดินได้ดี เข้าทำลายโดยการยับยั้งการสร้างกรดอะมิโน วัชพืชที่ได้รับสารจะตายภายใน 10 – 14 วัน

2. วิธีการใช้สารไกลโฟเซต สามารถใช้ได้ทั้งระยะก่อนและหลังปลูกพืช

1) **ระยะก่อนปลูก** ใช้พ่นกำจัดวัชพืช ทิ้งไว้ 10–14 วัน ก่อนไถเตรียมดินปลูกพืช

2) **ระยะหลังปลูก** เนื่องจากไกลโฟเซตเป็นสารกำจัดวัชพืชที่ไม่เลือกทำลาย ดังนั้น จึงใช้กำจัดวัชพืชในพืชปลูกที่ปลูกเป็นแถว โดยใช้พ่นระหว่างแถว แต่ต้องระวัง ไม่ให้ละอองสารปลิวไปสัมผัสส่วนของใบและลำต้นของพืชปลูก หากมีลมแรงในขณะพ่น ควรใส่อุปกรณ์ครอบหัวพ่นเพื่อป้องกันละอองสารปลิวไปยังพืชปลูก

3) **สามารถใช้สารไกลโฟเซตกำจัดวัชพืชฤดูเดียวที่งอกจากเมล็ด** เช่น หญ้าตีนนก หญ้าตีนกา หญ้าปากควาย หญ้านกสีชมพู สาบม่วง ผักโขม หญ้ายาง ผักเบี้ยใหญ่ เป็นต้น และเหมาะสำหรับพ่นกำจัดวัชพืชข้ามปี ซึ่งมีหัว เหง้า ไหลหรือลำต้นใต้ดิน เช่น แห้วหมู หญ้าคา หญ้าพง หญ้าชันกาด หญ้าแพรก เป็นต้น

4) **ควรพ่นไกลโฟเซต** ในระยะวัชพืชยังไม่ออกดอก และมีความสูงไม่เกิน 30 เซนติเมตร

5) **ไม่ควรใช้น้ำขุ่นหรือน้ำกระด้าง** ผสมกับไกลโฟเซต เพราะจะทำให้ประสิทธิภาพในการกำจัดลำต้น และรากของวัชพืชลดลง

6) **ควรติดตามพยากรณ์อากาศ หากมีแนวโน้มฝนจะตก ไม่ควรพ่น** (ระยะปลอดฝนหลังพ่นไกลโฟเซต 4–6 ชั่วโมง จึงจะมีประสิทธิภาพดีในการกำจัดวัชพืช)

3. เครื่องพ่นและหัวพ่นที่เหมาะสม

3.1 เครื่องพ่นสำหรับสารไกลโฟเซต

เครื่องพ่นแบบสะพายหลัง มี 3 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ใช้คันสูบโยก

แบบที่ 2 ใช้แบตเตอรี่

แบบที่ 3 ใช้เครื่องยนต์ ถังพ่นต้องมีมาตรวัดแรงดันน้ำและใช้แรงดันไม่เกิน 2 บาร์

3.2 หัวพ่น

ในการพ่นไกลโฟเซต ต้องใช้หัวพ่นแบบพัดหรือแบบปะทะ

หัวพ่นแบบพัด

หัวพ่นแบบปะทะ